

Geluk en fokkracht hebben Janine tot het boegbeeld van hoornloosheid gemaakt

Strategische hoornloosfokkerij

Toen Fiction debuteerde, was de Jaantjefamilie nog relatief onbekend. Inmiddels grossiert de familie in ki-stieren, met de hoornloze Janinelijn als waardevolle nieuwe bron. De familie werkt nu mee aan het verspreiden van hoornloosheid in de topgenetica.

tekst **Florus Pellikaan**

'Als een kalf net droog is, kan ik al wel voelen of ze hoornloos is', vertelt André Lutke Willink met een geheimzinnige glimlach, terwijl hij langs de jongste kalveren loopt. 'Maar voel je wanneer het kalf nog nat is, dan glijden je vingers snel over het bolletje dat gehoornde kalfjes op de kop hebben en dan gaat het fout.' Met zijn uitspraak maakt André Lutke Willink direct duidelijk dat hij geoefend is op het gebied van hoornloosheid. Ver-

antwoordelijk daarvoor is de inmiddels beroemde hoornloze Lawn Boydochter en internationaal stiermoeder De Vrendt Janine P. Vanaf melkveebedrijf De Vrendt van André, zijn vrouw Janet en ouders Jan en Jo Lutke Willink in het Gelderse Geesteren heeft Janine haar genen inmiddels ruim verspreid. Alleen bij CRV zijn al vier zonen van de pas vijfjarige koe verkrijgbaar, waaronder drie hoornloze. Het succes van Janine komt overigens

niet uit de lucht vallen. Ze stamt uit de inmiddels bekende Jaantjefamilie van Frans Rovers uit Deurne. Bijna vijf jaar geleden had nog vrijwel niemand van deze familie gehoord toen OManzoon RH Fiction rf met prima cijfers debuteerde. Net als met Kianzoon Kiska in Duitsland verzilverde de roodfactor Ronalddochter RH Jaantje 14 daarmee direct haar eerste kansen als stiermoeder. 'En dat terwijl de familie door cvm met veel afvallers te maken had. Het slagingspercentage van de stieren die uit deze familie zijn ingezet, is gewoon gigantisch hoog', stelt Henk Verhey, foktechnicus bij CRV.

Alle geluk van de wereld

Recent volgde er met HJR Windstar opnieuw een fokstier van formaat uit de Jaantjefamilie. De Spencerzoon, die via het embryoprogramma van CRV bij Erik Riphagen uit Heerde werd geboren, is op dit moment de nummer twee dochtergeteste roodbontstier in Nederland. Henk Verhey verklaart het succes van de familie door het complete verervingspatroon. 'Ze hebben goede gehalten voor de Nederlandse markt, allround exterieur en goede gezondheidskenmerken.'

Toch was het uiteindelijk een geheel nieuwe tak die de Jaantjefamilie nog invloedrijker maakte. Dat gebeurde vanaf het bedrijf van André Lutke Willink. 'Ik had destijds OMan gemist en om voldoende breedte in de eigen fokkerij te houden



De hoornloze Idealzussen en stiermoeders De Vrendt Janine 3 en De Vrendt Janine 4



Stammoeder en roodfactor Ronaldochter RH Jaantje 14



De Vrendt Janine P bracht hoornloosheid in de Jaantjefamilie

heb ik toen CRV gebeld en gevraagd naar embryo's met OManbloed uit een roodbonte familie.' CRV bood hem Lawn Boy-embryo's van Canvasdochter RH Jaantje 43 uit de volle zus van Fiction. 'De familie sprak me aan vanwege een sterke stierenlijn met Canvas, O Man, Ronald en Lord Lily waardoor ik drie embryo's heb gekocht', vertelt André Lutke Willink. Dat de fokkerij niet zonder geluk kan, daar weet André Lutke Willink over mee te praten. 'Met de uit deze embryo's gebo-

ren Janine hebben we alle geluk van de wereld gehad. Ze was rood, cvm-vrij, hoornloos en scoorde hoog voor genomics. Alles viel gewoon op z'n plek.'

Direct was er belangstelling om Janine – Lutke Willink veranderde de familienaam omdat hij zelf al Jaantjes had – te kopen, maar de Gelderse fokker bleef bij zijn doel om zijn eigen veestapel ermee te verbreden. Hij spoelde haar als pink voor stiercontracten met Impuls, Ideal en Legend, wat later de ki-stieren De Vrendt Hercules P (152 gNVI) en De Vrendt Deputy (251 gNVI) opleverde.

Na afkalven bevestigde Janine de genoomverwachtingen met 87 punten voor exterieur en een 305 dagenlijst van 8929 kg melk, 4,16% vet en 3,68% eiwit. 'Daarmee viel ook de productie de goede kant op, want met Lawn Boy maal Canvas had je voor eiwit ook finaal onderuit kunnen gaan', aldus Lutke Willink.

Nummer één koe-indexen

De kwaliteiten van Janine verrassen zowel Henk Verhey als Martijn van der Boom van Koole & Liebrechts niet. Beiden zien haar Canvasmoeder als een soepele ligboxenstalkoe met een puike uier. 'En Lawn Boy is met zijn laatrijpe dochters de beste roodbonte stier van de laatste tien jaar gebleken', vertelt Van der Boom.

Janine werd ook als vaars opnieuw veelvuldig gespoeld, niet in de laatste plaats doordat ze de Nederlandse genoomlijst van roodbonte koeien een periode heeft aangevoerd. Op dit moment is ze met een gNVI van 283 de nummer drie in de koeindexlijst en de hoogste roodbonte hoornloze. 'Ook zonder hoornloosheid hadden we Janine benut in ons fokprogramma, maar bij deze koefamilie is hoornloosheid gewoon een extraatje. We hoeven daarvoor voor hoornloosheid qua niveau bijna geen stap terug meer te doen', zegt Verhey. Hij verwijst naar de sinds kort beschikbare hoornloze De Vrendt Nano P, die de hoogst beschikbare roodbonte genoomstier in Nederland is.

Terwijl Lutke Willink de sterk geuierde

Janine probeert drachtig te krijgen voor een tweede lactatie, staan onder andere haar inmiddels melkgevendende Idealdochters De Vrendt Janine 3 P en De Vrendt Janine 4 P al lange tijd in de belangstelling. 'De Janines zijn erg fijn bij de geboorte, maar groeien goed uit', omschrijft Lutke Willink zijn ervaringen met de familie. 'Ze zijn probleemloos en hebben altijd prima uiers. Bij de eerste dochters van Impuls en Ideal lijken de benen het minst sterk, maar dat is met deze twee stieren ook goed te verklaren en de klauwgezondheid is wel perfect.' Reikhalzend kijkt Lutke Willink uit naar het aan de melk komen van de volgende lichte stiermoeders van Dakkar, Packman en Snowman. De één jaar oude hoornloze Snowmandochter De Vrendt Janine 14 P rf scoort momenteel het hoogst met 304 gNVI en 146 gRZG.

De Janinefamilie staat zeker niet alleen binnen de eigen landsgrenzen in de belangstelling, zo vertelt Martijn van der Boom. 'In Duitsland staan diverse leden uit deze familie in de top tien. Solution P, een Snowmanzoon uit Janine 4, is met 143 gRZG de hoogste zwartbonte hoornloze stier in Duitsland. En Glamour P, een Gloriouszoon van Janine, is de nummer drie roodbonte hoornloze in Duitsland. Er is dan ook meer vraag naar materiaal uit deze familie dan aanbod.'

Dat beperkte aanbod komt doordat Lutke Willink de familie niet gebruikt om deze commercieel uit te buiten, maar om er in de eigen stal een goede familie uit te fokken. 'En de vergoeding daarvoor haal ik uit de stiertjes die naar de ki gaan.'

Spreading in bloedlijnen

Het uitbouwen van de familie doet Lutke Willink op een strategische manier. Hij gebruikt enkele hoornloze stieren om homozygoot hoornloze dieren te fokken. Maar meestal combineert hij de Janines met de hoogste gehoornde stieren, zowel rood- als zwartbont. 'Ik houd van spreading in bloedlijnen en ik vind het meenemen van hoornloosheid naar de volgende generatie al genoeg. Daarop heb je met heterozygote koeien en gehoornde stieren vijftig procent kans, maar je hebt ook een grotere kans om iets apart te krijgen met ander bloed en hoge indexen.'

Henk Verhey denkt dat de Janinefamilie de fokkerij nog meer kan gaan opleveren. 'Door druk van de politiek zal de belangstelling voor hoornloosheid verder groeien, maar de snelheid waarmee hoornloosheid inburgert, wordt bepaald door de mate waarin hoornloosheid beschikbaar is in de topgenetica. En daarin zullen de Janine's een grote rol spelen.'

